

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Țurcan Anatolie,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2022, în cauza penală în privința lui,

Boaghe Dionisie .....

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 18.12.2017 – 12.08.2021;

Instanța de apel: 06.09.2021 – 28.02.2022;

Instanța de recurs: 31.05.2022 – 21.11.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 12 august 2021, s-a încetat procesul penal în privința lui Boaghe Dionisie, vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 168 alin. (2) lit. d) Cod penal, în legătură cu faptul că există o hotărâre neanulată de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

Boaghe Dionisie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și i s-a numit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. în sumă de 10000 (zece mii) lei, în beneficiul statului, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în domeniul forestier pe un termen de 2 (doi) ani.

Procesul penal în privința lui Boaghe Dionisie, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în temeiul art. 2 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, în partea pedepsei principale sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. în sumă de 10 000 (zece mii) lei, a fost încetat în urma actului de amnistie.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la Boaghe Dionisie în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată legate de investigarea cauzei penale la etapa urmăririi penale în sumă de 212 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Boaghe Dionisie, în primăvara și toamna anilor 2012-2014, deținând în temeiul ordinului nr. 137-c din 06.09.2010 funcția de director al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, astfel fiind potrivit art. 123 Cod penal, persoană cu funcție de răspundere, folosindu-se de atribuțiile sale de serviciu și poziția de subordonare a lui Șchiopul Mihail, care activa în calitate de lăcătuș auto al secției de reparație a mecanismelor a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, înșelându-l că-i va achita serviciile acordate, acționând în interes personal, a obținut munca acestuia, în timpul orelor de serviciu, la reparația și întreținerea serelor din s. Ratuș, r-nul Criuleni, care aparțin familiei Boaghe.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Boaghe Dionisie a comis infracțiunea prevăzută de art. 168 alin. (2) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi ai muncii forțate, adică obținerea muncii de la o persoană împotriva voinței ei, prin înșelăciune, de o persoană cu funcție de răspundere.

Tot el, Boaghe Dionisie activând în baza ordinului nr. 137-c din 06.09.2012, al Directorului General al Agenției „Moldsilva” în calitate de director al Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău, împreună și după o înțelegere prealabilă cu Anghel Serghei, care activa în baza ordinului 48-c din 25 iunie 2012 a Întreprinderii de Stat pentru Silvicultură Chișinău în funcția de șef al Pepenierii Silvice „Bălțata” și fiind astfel în relații de subordonare, având scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, având în administrare bunuri materiale ce aparțin Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău, în perioada anilor 2015-2016, data și ora exactă în cadrul urmăririi penale n-a fost posibil de stabilit, de pe teritoriul Pepinierii silvice din s. Bălțata, r-nul Criuleni au însușit: 11 kg semințe de păducel, cu valoarea de 545,54 lei; 2 kg paltin de munte cu valoarea de 63,67 lei; 16 kg semințe de frasin verde cu valoarea de 327,39 lei; 0,72 kg de semințe de păr cu valoare de 277,91 lei; 0,4 kg semințe de soc cu valoarea de 64,24 lei; 0,2 kg semințe de scumpie cu costul de 41,12 lei; 0,2 kg de cătină albă cu valoarea de 64,26 lei; 3 m³ de lemn gater tei la prețul de 1906,80 lei; 4 bucăți de plasă zincată la prețul unei bucăți de 483,32 lei, în sumă totală de 1933,28 lei; erbicide cuprosat cu cantitatea de 0,8 litri în sumă de 79,95 lei; 1 litru de erbicid „Falcon” cu costul de 372,50 lei; 2 3 kg de ridomil Gold 68 WG cu valoarea de 479,57 lei; 2 litri de fastac 100EC, cu valoarea de 502,23 lei; 3 litri Bi-58 cu valoarea de 420,16 lei; 1 litru de fastac 100 EC, cu valoarea de 311,05 lei; 1 bucată de avaut EC, în valoare de 1362,22 lei; 5 kg de nouchamp DP în valoare de 834,92 lei; 3 kg de acrobat MZ 90/600, în valoare de 970,98 lei; 1 litru de fastac 100 EC în valoare de 690,68 lei; 0,25 kg de actara 25 WG în valoare de 770,69 lei; 0,3 kg masai, în valoare de 740,74 lei și produse secundare - 3931,7 kg de porumb în sumă totală

de 15648,16 lei; 319 kg de măcieș uscat din 2014 care valorează 3576 lei; 751 kg de măcieș uscat care valorează 8598,95 lei, cauzându-i astfel părții vătămate un prejudiciu considerabil în valoare de 44995,32 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Boaghe Dionisie a comis infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, după indicii calificativi ai însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, comisă de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Tripac Vasile cu inculpatul Boaghe Dionisie prin care au solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Boaghe Dionisie învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, să fie achitat.

3.1. În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- instanța de fond, nu a ținut cont de prevederile art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 275 pct. 2)-9), 285 alin. 1), 2), 3) Cod de procedură penală, precum și în cazurile prevăzute la art. 53-60 din Codul penal al Republicii Moldova, instanța prin sentință motivată încetează procesul penal în cauza respectivă;

- potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va înceta în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia;

- consideră greșită argumentată poziția instanței de fond privind aplicarea art. 14 al Legii nr. 210 privind amnistia din 29 iulie 2016, că se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, persoana în privința căreia se aplică prevederile art. 2-9 și 11;

- cerințele art. 14 a Legii menționate se referă la persoanele deja condamnate, cărora prin sentința de condamnare le-a fost aplicată pedeapsa și aceste persoane fiind absolvite de pedeapsa principală aplicată, fiind făcute unele restricții, la pedeapsa complementară;

- practica judiciară privind aplicarea Legii cu privire la amnistie de către instanțele judecătorești, inclusiv și judecătorii din Judecătoria Criuleni arată faptul că în privința persoanelor inculpate, dacă sunt întrunite condițiile Legii cu privire la amnistie procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, fără a mai fi numite pedepse și ulterior absolvirea de executarea pedepsei, procesul penal încetează;

- instanța de fond nu a ținut cont nici de Recomandarea nr. 97 din 9 februarie 2017 „Cu privire la aplicarea prevederilor din Legea nr. 210 din 29 iunie 2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea

independenței Republicii Moldova de către instanțele judecătorești”, unde este stipulat că Legea nr. 210 urmează a fi interpretată prin prisma principiului legalității și reglementărilor din art. 3 alin. (2) Cod penal, care stipulează că, interpretarea extensivă defavorabilă a legii penale este interzisă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2022, a fost admis apelul declarat, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, casată parțial sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 12 august 2021 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost încetat procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Boaghe Dionisie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 168 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motivul că există o hotărâre neanulată de scoatere a persoanei de sub urmărire penală în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 5) Cod de procedură penală.

Boaghe Dionisie, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, a fost liberat de la executarea pedepsei penale aplicate prin sentință, din motivul că există o cauză care înlătură răspunderea penală – intervenirea actului de amnistie în baza Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a reținut că inculpatul Boaghe Dionisie a susținut declarațiile date la faza urmăririi penale și în instanța de fond.

Cu referire la învinuirea incriminată inculpatului Boaghe Dionisie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 168 alin. (2) lit. d) Cod penal, partea acuzării a invocat următoarele probe: declarațiile părții vătămate Șchiopu Mihail (f.d. 53-59, vol. IV); declarațiile martorului Popa Petru (f.d. 60-62, vol. IV); declarațiile martorului Poparcea Parascovia (f.d. 79-81, vol. IV); declarațiile martorului Boaghe Elena (f.d. 77, vol. IV); declarațiile martorului Efros Ion (f.d. 78, vol. IV); declarațiile martorului Turea Ludmila; declarațiile martorului Mocanu Maria (f.d. 3, vol. I); plângerea lui Șchiopu Mihail readresată de la Procuratură Generală prin care solicită să fie luate măsuri cu Boaghe Dionisie, care în perioada anilor 2013-2014 l-a impus să efectueze lucrări pe teritoriul serelor din s. Ratuș, r-nul Criuleni, fără a fi remunerat (f.d. 5, vol. I); procesul-verbal din 28.10.2016 de sesizare despre săvârșirea infracțiunii, comunicată prin plângerea lui Șchiopu Mihail depus la Procuratura Anticorupție prin care solicită să fie luate măsuri cu Boaghe Dionisie, care în perioada anilor 2013-2014 l-a impus să efectueze lucrări la serele din s. Ratuș, r-nul Criuleni (f.d. 16, vol. I); procesul-verbal din 11.04.2017 de verificare a declarațiilor la fața locului, efectuate cu partea vătămată Șchiopu Mihail și tabelul fotografic (f.d. 68-73, vol. I); copia ordinului de numire a lui Boaghe Dionisie în funcția de director al

Întreprinderii de Stat pentru Sivicultură Chișinău, începând cu 06.09.2010 (f.d. 47, vol. I); certificatul prin care se confirmă că Șchiopu Mihail a fost angajat în calitate de auto-lăcătuș la aparatul central al Întreprinderii pentru Silvicultură Chișinău la data de 04.03.2004 (f.d. 32, vol. I).

Instanța de apel a reținut că procurorul Rapeșco Ivan, în ședința de judecată a declarat, că la data de 09 februarie 2019 de către OUP al CNA în calitate de bănuit în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), c) Cod penal, în cauza penală nr. 2016032861 a fost recunoscut și audiat Boaghe Dionisie, că el, folosind intenționat situația de serviciu în scopul realizării unor interese personale, cunoscând că Șchiopu Mihail este angajatul întreprinderii în calitate de auto lăcătuș, iar din 01.01.2014, în calitate de paznic, este tabelat în tabela de pontaj cu 8 ore de lucru și primește salariul stabilit de la Întreprindere, în perioada de timp 2013-2014, a dat indicații verbale lui Șchiopu Mihail de a efectua lucrări de sudare și reparație a serelor gestionate de Boaghe Dionisie și amplasate în s. Ratuș, r-l Criuleni, lucrări pe care Șchiopu Mihail le-a efectuat folosind instrumente și materiale din cont propriu evaluate la costul de 100 000 lei pe care Boaghe Dionisie nu le-a achitat. În circumstanțele descrise prin acțiunile sale intenționate Boaghe Dionisie, a cauzat daune semnificative în proporții considerabile ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău”, în sumă de 836464,3 lei, iar persoanei fizice Șchiopu Mihail în sumă de 100000 lei.

La data de 17 mai 2019 de către Procuratura Anticorupție, Boaghe Dionisie a fost pus sub învinuire în cauza penală nr. 2016032861 în baza art. 327 alin. (2) lit. b¹), c) Cod penal, pentru faptul că, folosind intenționat situația de serviciu în scopul realizării unor interese personale, cunoscând că Șchiopu Mihail este angajatul întreprinderii în calitate de auto lăcătuș, iar din 01.01.2014, în calitate de paznic, este tabelat în tabela de pontaj cu 8 ore de lucru și primește salariu stabilit de la Întreprindere, în perioada de timp 2013-2014, a dat indicații verbale cet. Șchiopu Mihail de a efectua lucrări de sudare și reparație a serelor gestionate de Boaghe Dionisie și amplasate în s. Ratuș, r-l Criuleni, lucrări pe care Șchiopu Mihail le-a efectuat folosind instrumente și materiale din cont propriu evaluate la costul de 100 000 lei pe care Boaghe Dionisie nu le-a achitat.

În circumstanțele descrise prin acțiunile sale intenționate Boaghe Dionisie, a cauzat daune semnificative în proporții considerabile ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău”, în sumă de 836464,3 lei, iar persoanei fizice Șchiopu Mihail în sumă de 100000 lei.

Prin ordonanța din 16 februarie 2021 de către Procuratura Anticorupție în cauza penală nr. 2016032861, Boaghe Dionisie a fost scos de sub urmărirea penală din motiv că, în acțiunile acestuia nu se prevăd elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal.

Ținând cont de cele invocate mai sus, Curtea de apel a statuat că instanța de fond urma să înceteze procesul penal intentat în privința inculpatului Boaghe

Dionisie de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 168 alin. (2) lit. d) Cod penal în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 5) Cod de procedură penală. Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, pe faptul învinuirii lui Boaghe Dionisie conform art. 168 alin. (2) lit. d) Cod penal, există circumstanțe prevăzute de art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală și anume - în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

Totodată, instanța de apel a reținut că, la judecarea cauzei penale în instanța de fond, acuzatorul de stat a solicitat încetarea procesului penal pornit în privința lui Boaghe Dionisie în baza art. 168 alin. (2), lit. d) Cod penal, în temeiul celor enunțate.

Astfel, prin ordonanța din 16 februarie 2021 de către Procuratura Anticorupție în cauza penală nr. 2016032861, Boaghe Dionisie a fost scos de sub urmărirea penală din motiv că, în acțiunile acestuia nu se prevăd elementele infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal, iar instanța de apel reținând ordonanța Procuraturii Anticorupție din 16 februarie 2021 de încetare a urmăririi penale în privința lui Boaghe Dionisie pe aceleași acuzații de obținere a muncii forțate de către o persoană cu funcție de răspundere, a dispus încetarea procesului penal în cauza penală de învinuire a lui Boaghe Dionisie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 168 alin. (2), lit. d) Cod penal, din motivul că există o hotărâre neanulată de scoatere a persoanei de sub urmărire penală în temeiul art. 391 alin. (1), pct. 5) Cod de procedură penală.

În ceea ce privește capătul de acuzație înaintat inculpatului Boaghe Dinisie în baza art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu privire la delapidarea sumei de 44995,32 lei, Colegiul a reținut că inculpatul Boaghe Dionisie vina nu și-a recunoscut-o.

Colegiul a notat că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Boaghe Dionisie încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal – însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, comisă de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În cadrul cercetării judecătorești, instanța de apel a constatat cu certitudine că vina inculpatului Boaghe Dionisie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal se dovedește prin cumulul de probe administrate și anume prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, declarațiile martorilor și probele scrise cercetate din materialele dosarului, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Raportând motivele invocate în cererea de apel la materialele cauzei penale, instanța de apel a conchis că argumentele invocate de avocatul Tripac Vasile în interesele inculpatului Boaghe Dionisie nu își găsesc confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care a fost respinsă ca nefondată solicitarea părții apărării privind pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Boaghe Dionisie pe capătul de acuzație în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2), lit. b), c), d) Cod penal.

S-au apreciat critic declarațiile inculpatului Boaghe Dionisie referitor la negarea delapidării averii străine, or, aceste declarații sunt făcute în scop de apărare, ele fiind combătute în cadrul ședinței de judecată prin declarațiile martorilor Chitorog Timofei, Anghel Serghei, care au confirmat că erbicidele care la inventarierea petrecută la pepeniera din s. Bălțata s-au depistat că lipsesc au fost primite de către Anghel Serghei doar pe factură și că acestea nu erau pentru puieți, dar pentru legume. Mai mult ca atât, potrivit procesului-verbal din 11.05.2018 de examinare a Web siteurilor specializate în descrierea substanțelor utilizate la combaterea dăunătorilor la plante, s-a constatat că, erbicidele care au fost procurate pentru pepenieră sunt destinate pentru prelucrarea legumelor. Totodată potrivit răspunsului administrației ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Chișinău” rezultă că, în perioada anilor 2014 - trim. I 2016, pentru combaterea dăunătorilor din fondul forestier, au fost procurate insecticide și fungicide, cum ar fi: Previcur Energy 840 SL, Acrobat MZ 90/600 WG, Ridomil Gold MZ 68 WG, Avaunt EC, Actara 25 WG, Bravo 500 SC, care conform recomandărilor Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice al Agenției „Moldsilva” sunt folosite la combaterea bolilor dăunătorilor la culturile legumecole, cum ar fi: tomatele, castraveții, ardeii, cartofii etc. și nicidecum la combaterea dăunătorilor pădurii. Din aprilie 2016 aceste preparate la ÎSS Chișinău nu s-au folosit și nu se folosesc, cu excepția perioadei de timp în care d-nul Dionisie Boaghe a exercitat funcția de director al ÎSS Chișinău”. (f.d. 98, vol. II)

De asemenea, instanța de apel reține și declarațiile martorilor Turea Ludmila și Mocanu Maria, care în cadrul ședințelor de judecată au comunicat că, demersurile referitor la materialele necesare se făceau pe numele directorului Boaghe Dionisie, care da acordul și semna factura pentru transferarea banilor pentru procurarea materialelor, precum și ale martorului Brînzan Vasile care a declarat că, materialele erau aduse în depozit la inițiativa șefului Boaghe Dionisie conform listei pe care tot dânsul o elabora.

La fel, instanța de apel a reținut că, declarațiile inculpatului Boaghe Dionisie au fost combătute integral și prin declarațiile martorului Vlădicescu Gheorghe, care atât în ședința de judecată, cât și la urmărirea penală a declarat că, la indicația lui Boaghe Dionisie a eliberat 3m³ de lemn gater, specia tei, unei persoane străine și cunoaște că lemnul la pepenieră nu a ajuns. Totodată,

martorul Anghel Serghei de asemenea a declarat că, a semnat factura pentru 3m³ de lemn gater, specia tei, la indicația lui Boaghe Dionisie, fără a primi lemnul.

Colegiul penal a reținut că, la materialele cauzei penale se regăsesc anexate (f.d. 18-19, vol. II) explicațiile lui Anghel Serghei date la urmărirea penală, unde dânsul în explicația sa din 22.06.2016, depusă pe numele directorului întreprinderii Chicu Victor, indică la faptul că, gaterul de tei la pepenieră nu l-a primit și a semnat factura la indicația lui Boaghe Dionisie și erbicidele de asemenea nu le-a primit, doar a semnat facturile la indicația aceluiași Boaghe Dionisie, iar în demersul către Procuratura Anticorupție din 07.07.2016, indică la faptul că așa declarații el a făcut sub presiunea directorului Chicu Victor. Ulterior același Anghel Serghei, fiind audiat în calitate de bănuit la data de 25.05.2017, a susținut cele declarate în explicația sa din 22.06.2016 (f.d. 24, vol. II) și a mai adăugat că, explicația făcută la 07.07.2016 a fost făcută la rugămintea lui Boaghe Dionisie, pentru ca ulterior acesta să fie absolvit de pedeapsa penală. Astfel, instanța de apel apreciază depozițiile martorilor Vlădicescu Gheorghe, Chitorog Timofei și Brînzan Vasile veridice și convingătoare, acestea fiind corecte și consecvente pe tot parcursul examinării cauzei.

Colegiul a respins solicitarea de apel formulată or, reieșind din probele prezentate de către partea acuzării și administrate în cadrul cercetării judecătorești de către instanța de judecată, s-a confirmat în totalitate vinovăția inculpatului Boaghe Dionisie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, de către partea acuzării fiind prezentate probe pertinente și concludente, care apreciate din punct de vedere al coroborării lor au demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile.

S-a reținut că prin sentința contestată, instanța de fond a dispus încetarea procesului penal în privința lui Boaghe Dionisie, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în temeiul art. 2 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, în partea pedepsei principale sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. în sumă de 10 000 (zece mii) lei, în urma actului de amnistie.

Curtea de apel analizând soluția pronunțată de către instanța de fond a atestat că, potrivit art. 2 alin. (1) din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016 procesul penal încetează, însă instanța de fond îl recunoaște vinovat pe inculpatul Boaghe Dionisie vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și îi stabilește pedeapsa sub formă de amendă, după care încetează procesul penal în urma actului de amnistie.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de fond, în corespundere cu prevederile art. 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de influența pedepsei

asupra corectării și reeducării lui. Potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 191 Cod penal, săvârșită de către Boaghe Dionisie se clasifică ca fiind gravă. În acest sens, instanța de fond analizând personalitatea inculpatului Boaghe Dionisie a stabilit că, acesta la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, antecedentele penale sunt stinse, careva circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite. Având în vedere caracterul faptei comise și luând în considerație personalitatea inculpatului, instanța de fond a considerat oportun a-i numi lui Boaghe Dionisie pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în domeniul forestier.

Instanța de apel a reținut că, infracțiunea incriminată lui Boaghe Dionisie a fost comisă în perioada anilor 2015 - iunie 2016, adică până la adoptarea Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, iar sancțiunea art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal prevede pedeapsa maximă închisoare până la 6 ani. Conform art. 6 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016, se absolvă de executarea pedepsei stabilite persoana condamnată, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, la pedeapsa cu închisoare pe un termen de până la 7 ani inclusiv. Astfel, inculpatul Boaghe Dionisie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, urmează a fi liberat de la executarea pedepsei penale aplicate prin sentință, din motivul că există o cauză care înlătură răspunderea penală – intervenirea actului de amnistie în baza Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, care invocând incidența pct. 6) și 10) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2022, în cauza penală privindu-1 pe inculpatul Boaghe Dionisie învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 168 alin. (2) lit. d) și art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat, a invocat că conform prevederilor articolului 414 Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror noi probe prezentate, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate din apel.

Potrivit prevederilor art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

În sprijinul concluziei privind motivarea neargumentată a soluției de aplicare a actului de amnistie pe capătul de acuzare prevăzut la art. 191 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, subsemnatul reține că instanța de apel, judecând în fapt și în drept cererea de apel s-a expus nemotivat asupra unor chestiuni de drept luate în considerare din oficiu.

Astfel, potrivit prevederilor art. 8 al Legii RM nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate sau a anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2-5 și art. 7.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Tripac Vasile a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil, considerând corecte constatările instanței de apel.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul declarat urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Din sumarul recursului ordinar înaintat, Colegiul penal lărgit constată că procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg a indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2022, prevederile art. 427 alin. (1) pct. **6** și **10** Cod de procedură penală, conform cărora: hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale*.

Potrivit criticilor procurorului instanța de apel eronat a aplicat în privința inculpatului Boaghe Dionisie prevederile Legii RM nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, liberându-l de pedeapsa complimentară, în

fond fiind de acord cu starea de fapt și de drept reținută.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului ordinar declarat, în acest sens evidențiind următoarele raționamente.

Referitor la temeiul de recurs indicat de procuror, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, Colegiul penal lărgit în urma cercetării materialelor cauzei constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată și-a întemeiat soluția, concluzie la care a ajuns instanța de apel în urma verificării probelor apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și a circumstanțelor cauzei, conformându-se cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, a emis o decizie care cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, și în partea contestată de procuror în prezentul recurs, din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în respectiva decizie.

Cercetând argumentele procurorului cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată că potrivit dispozitivului și descriptivului deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2022, în privința inculpatului Boaghe Dionisie au fost aplicate prevederile Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova” pe când procurorul în recursul său ordinar face trimitere la interpretarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independentei Republicii Moldova”, legea nominalizată fiind improprie speței judecate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Totodată, potrivit pct. 13 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 30.10.2009 „cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”, recursul ordinar poate fi exercitat în limitele temeiurilor de casare concret și limitativ determinate, care vizează legalitatea hotărârii pronunțate în apel și care sânt direct enunțate în art. 427 Cod de procedură penală, excepție fiind cazurile în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Efectul devolutiv al recursului nu poate funcționa decât cu respectarea prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, adică numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

8. În acest context, Colegiul penal consideră că argumentele invocate de către procuror în recursul declarat determină concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2022, în cauza penală în privința lui *Boaghe Dionisie XXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **27 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Țurcan Anatolie